

IzloÅ¾ba DNK Marije StojadinoviÄ†

Autor Ljuba
 Tuesday, 07 December 2010
 Poslednji put aÅ¼urirano Wednesday, 08 December 2010

06.12.2010. godine u 19:00 Å•asova, u Galeriji Akademije umetnosti u Beogradu, Balkanska 21,Å otvorena je konceptualna izloÅ¾ba *DNK Marije StojadinoviÄ†*. IzloÅ¾bu je otvorila Maja OliÄ†, dipl. istoriÄ•arka umetnosti - urednica u Kulturnom centru KruÅ¼evac i Å•lanica ULUPUDS-a.

DNK koncept Å•ine digitalni printovi, fotografije koje se bave problematikom savremenog druÅ¾tva. Brend marama/scarf/bufanda/escharpÄ™ bavi se maramama i eÅ¾arpama. Radi se o Marijinim slikama (ciklus „Dan kada su bogovi siÅ¾iliâ€™â€™) koje su printomÅ prebaÄ•ene na marame i eÅ¾arpe.Å Na otvaranju jei prikazan i kratak film â€™Making of autorka je sa svojim saradnicima govorila o ovom projektu.Å

Maja OliÄ† govori na otvaranju izloÅ¾be

ReÅ• na otvaranju izloÅ¾beÅ "DNK" Marije StojadinoviÄ†

Ako razmiÅ¾ljamo o umetnosti 21. veka nameÄ†e se zakljuÄ•ak da je njen cilj u misli i projektu, u samoj ideji, koja prividno ne moÅ¾e postati inertan predmet na trÅ¾iÅ¾tu roba. Ovako dematerijalizovano umetniÄ•ko delo, to jest, ideja, nuÅ¾no uvodi element vremena u centar svih zbivanja a tragovi vremena su dokumentarni, stavljajuÄ†i umesto gotovog produkta, proces stvaranja u prvi plan. Fotografija, prema toj teoriji, dobija znaÄ•ajno mesto u razvoju umetniÄ•ke misli, a pojaÄ•ano interesovanje za nju datira unazad do perioda posle drugog svetskog rata. U to vreme u Engleskoj je prireÄ•ena i izloÅ¾ba sa intrigantnim sloganom "Od danas je slikarstvo mrtvo". Intriga je u tome Å¾to ostaje otvoreno pitanje da li se to odigrava spontano, prirodnom smrÄ†u slikarstva ili se dogaÄ•a ubistvo gde Ä†e fotografija toliko uplivati u slikarstvo i kao neko tajanstveno svemirsko biÄ†e ili razorna, retka bolest, uruÅ¾iti ga iznutra. MeÄ™utim, sa stanoviÅ¾ta teorije umetnosti, ta, uslovno reÄ•eno, smrt, dovela je do raÄ•anja jedne nove poetike gde fotografski aparat postaje oko kroz koje se posmatra stvarnost.

Francuski hiperrealista Å½an Olivije Ikle na jednom mestu je rekao: "Da li vizuelno iscrpljuje realno ili je ono samo jednostavan znak koji vodi ka njemu? Da li je realno s one strane hipermetafiziÄ•kog ili je realno zatvorenik vizuelnog?"

Decenija koja nam prethodi, brzo uvodi razliÄ•ite pojmove koji se sami stavljaju na naslove novih konvencija o sistemu vrednosti. Marija StojadinoviÄ† moÅ¾da ima odgovore na neka joÅ¾ nerazjaÅšnjenja ili zbog brzine smenjivanja dogaÄ•aja, nereÅ¾ena pitanja pogotovu kad je reÅ• o medijskoj kulturi kao tekovini sveprisutne pomame za informacijama. Jedno, naizgled savladano gradivo i - skloni smo da pomislimo - prevaziÄ•ena tema a to je poloÅ¾aj Å¾ene, dominira u njenom, ovde i sada prikazanom, opusu. ZaÄ•eprkavÅ¾i samo jednim prstom po povrÅ¾ini ove priÄ•e, ove gomile trulih dogovora i laÅ¾nih deklaracija, dovodi Mariju do razotkrivanja Å•itavog niza sukoba od kojih su neki zapravo tek zapoÄ•eli. Tokom devedesetih, muÅ¾ko-Å¾enski odnosi namerno se dovode u zonu stalne napetosti iako je joÅ¾ poÄ•etkom dvadesetog veka naÄ•eto pitanje Å¾enskih graÄ•anskih prava koja se manje-viÅ¾e u globalnom svetu ne primenjuju. U jednom od svojih tekstova pod nazivom "Material girl", ameriÄ•ka autorka Suzan Bordo (Susan Bordo) kaÅ¾e: "Zapadna nauka i tehnologija doÅ¾le su, paradoksalno ali predvidljivo ... do nove, postmoderne imaginacije ljudskog osloboÄ•enja od telesne predodreÄ•enosti".

Marija prikazuje moguÄ•e odgovore na viÅ¾eslojna pitanja. UvoÄ•enjem u medijsku kulturu i kreiranje imidÅ¾a ona razotkriva perfidnost modne industrije i kanona Barbike koji Å¾enu mobiliÅ¾u u borbi protiv takozvane nesavrÅ¾enosti, Å¾to je, zapravo, rezultat opÅ¾te mizoginije i skrivenih manevara u oÄ•uvanju patrijarhalno-rasistiÄ•kog poretka manjine. Tortura - gotovo juÄ•e kamenovanjem ili okivanjem u lance svoje sopstvene DNK, ili nametanjem falsifikovanog i neprirodnog kao jedino prihvatljivog izgleda - neki su od slojeva u ovoj priÄ•i koju Å¾eli da nam kaÅ¾e Marija StojadinoviÄ†. Svojim licem koje je i lice miliona, ona ne pokazuje ni lice Narcisa ni lice AnÄ•ela, veÄ† lice filantropa koji moÅ¾da juriÅ¾a na vetrenjaÄ•e. Svoj inteligentni pristup ona ovde koristi kao putokaz na stazi ka obelodanjivanju strategije opstajanja muÅ¾kog druÅ¾tva u dubljem kulturoloÅ¾kom smislu, a koja pribegava nelogiÄ•nim i nemoguÄ™im kompromisima, flertovanjem sa podkulturnim grupama, opravdavajuÄ†i svoj cilj svim raspoloÅ¾ivim sredstvima. U toj drami cilj je izraz straha i mrÅ¾nje kojima treba dati legitimitet na bilo koji naÄ•in. Okivanje u lance, kamenovanje do smrti, ili postavljanje na naslovne strane modnih magazina kao seks-simbola, otrovi su jedne iste mizoginije. Oni su izobliÄ•ili svet, lica viÅ¾e nisu lica ljudi veÄ† maske koje skrivaju i otkrivaju istovremeno svu patologiju sadaÅ¾njosti. Svoj superioran stav u ovom raskrinkavanju, Marija dokazuje stavljanjem maskiranog na maramu/scarf/bufanda/escharpÄ™, koju Ä†e leÅ¾erno prebaciti preko ramena.

Maja OliÄ†, diplomirana istoriÄ•arka umetnosti,
 urednica Kulturnog centra KruÅ¼evac i Å•lanica ULUPUDS-a

Marija Stojadinović rođena je 1977. godine, a diplomirala je na Akademiji primenjenih umetnosti 2000. godine u Beogradu, smer primenjeno vajarstvo. Trenutno radi kao urednica u Kulturnom centru Kruševac i završava master studije na Akademiji umetnosti u Beogradu, smer Kreiranje imidža i odnosi s javnošću.